

1. Obiekt

BUDYNEK GOSPODARCZY k/ zagrody nr 118

2. Czas powstania

2 poł. XIX w.

3. Miejscowość

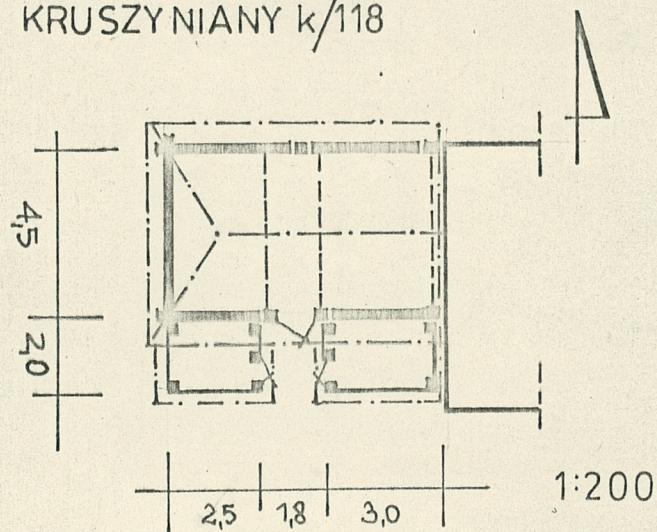
KRUSZYNIANY

11 Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

autor zdjęć
data wykonania Fot. M.M. Kornecki, IX. 1979 r.
miejsce przechowywania negatywów

KRUSZYNIANY k/118

4. Adres

Kruszyniany k/ 118

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna

województwo białostockie

gmina Krynki

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo białostockie

powiat Hajnówka

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

nieużytkowana

10. Rejestr zabytków

Nr ..... data .....

Budynek wzniesiony został prawdopodobnie w 2 poł. XIX wieku.

Nazwisko fundatora, budowniczego nieustalone.

Brak danych dotyczących kolejnych przeróbek i remontu obiektu. Przypuszczalnie w okresie późniejszym dobudowano chlewy od południa. Od ok. 5 lat - obiekt nieużytkowany /właściciel zamieszkał u dzieci w Białymstoku/.

Obiekt o powtarzalnych cechach tradycyjnego budownictwa gospodarczego badanego regionu, północno-wschodniej białostoczczyzny; drewniany, konstrukcji zrębowej i sumikowo-łatkowej, nakryty dachem konstrukcji krokwiowo-płatwiowej, poszytym słomą, o charakterystycznym układzie wnętrza /centralnie sytuowane jest boisko, po obu stronach - saseki/. Obiekt o walorach dokumentacyjno-etnograficznych.

Stodoła wzniesiona została w północnej części Kruszynian / ok. 1/2 km od Cmentarza Prawosławnego / w kierunku południowym /. Od drogi odsunięta jest ok. 300 m na wschód.

Na prostokątnej działce siedliskowej, ciągnącej się na osi wschód-zachód zajmuje północne obrzeże, przylegając od zachodu do chałupy.

Sytuowana elewacją frontową na południe.

Szerokofrontowa, o rzucie prostokąta / zasadnicza bryła /, z dwoma dobudowanymi aneksami od południa / obydwie aneksy - o rzucie prostokąta /.

Drewniana, konstrukcji zrębowej i sumikowo-łatkowej, osadzona podwaliną / "pogrubą" / na luźno ułożonej, kamiennej podmurówce.

Zrąb - z przepołowionych okraglaków, zwęglowanych na rybi ogon, z wystającymi, nierówno obciętymi ostatekami. Bez uszczelnień. Belki - nie opracowane barwnie. W elewacji północnej - łątka śródścienna. W narożach wschodnich - również łątki.

Budynek - dostępny od południa. Centralnie - sytuowane boisko / nie zachowały się ścianki działowe /. Po obu stronach - saseki.

Wnętrze nakrywa częściowo powalą belczkowa, wsparta na belkach tragarzowych, wystających poza lico ścian.

Wrota - jednoskrzydłowe, deskowo-spongowe, osadzone na zawiasach pasowych, pomieszczone w beleczkowych obramieniach; boczne belki - osadzone w podwalinie.

Aneksy - konstrukcji słupowej /sytuowane przed sasekami/, ze ścianami szalowanymi deskami w układzie pionowym, dostępne od strony wjazdu na boisko. Drzwi - jednoskrzydłowe, deskowe. Nakryte - dachem pulpitowym, powstałym z przedłużenia południowej połaci dachu.

Dach stodoły - asymetryczny / w szczycie zachodnim - trójspadowy, we wschodnim - dwuspadowy /, konstrukcji krokwiowo-płatwiowej, wsparty krokwiami na najwyższej belce zrębu / elewacja północna / oraz na poziomej belce, umieszczonej na wystających końcach belek tragarzowych /. Połacie poszyte słomą, układaną gładko, wzmocnione żerdkami.

Szczyt wschodni - szalowany deskami w układzie pionowym.

14. Kubatura 157,4 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 39,4 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne gospodarcze	17. Użytkowanie obecne nieużytkowana
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Budynek bardzo zniszczony; stopień zużycia belek zrębu- ok. 50%, poszycia dachu- ok. 80%. Częściowo - brak powały wewnątrz. Brak ścian działowych między boiskiem a sąsiedkami. Obiekt nie posiada instalacji elektrycznej.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Z uwagi na znaczne zniszczenia obiektu, konieczna jest natychmiastowe przeprowadzenie dokumentacji pomiarowo-fotograficznej i opiso- wej.			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

Cennym przykładem tradycyjnej ciesiołki i kowalki są drzwi- wrota prowadzące na boisko; jednoskrzydłowe, deskowo- spongowe, umieszczone w prostokątnych, belkowych obramieniach /boczne słupy- wpuszczone w podwalinę/ osadzone na pasowych zawiasach /kowalskiej roboty/.

25. Wypełnił

V. 1980r.

mgr L. Siwek

PP PKZ O. Kraków

26. Sprawdził

27. Załączniki

1. plan- sytuacja
2. zdjęcia dodatkowe

1. Miejscowość

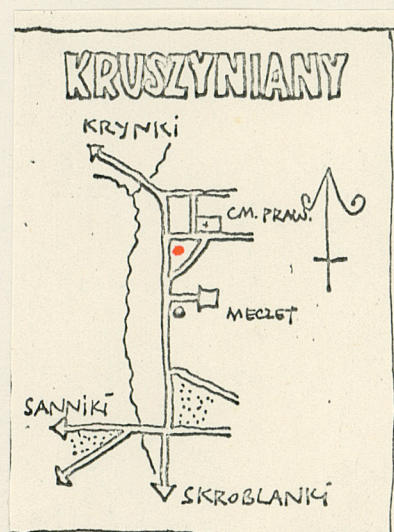
KRUSZYNIAŃ

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

bud. gospod. k/118

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

zdjęcia

Wkładkę założył: L. Sinek, V. 1980 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PP PKZ O. Kraków

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/178
OZGraf. ZP. Ostroda zam. 1040 n. 20000

Wzór ODZ 1978 r.